Uitgave van de vereniging
Molenvrienden Land van Cuijk

DE MOLENVRIEND

Nr. 71

VERENIGING MOLENVRIENDEN LAND VAN CUIJK

Molenvereniging in het Land van Cuijk en omstreken
www.molenvrienden.nl

BESTUUR

VOORZITTER	Mari Goossens	D. Boutsstraat 25
	Tel. 0485-573815	5831 VN BOXMEER
SECRETARIS	Walter Cornelissen	Park 8
	Tel. 0485-478818	5446 PH WANROIJ
	Fax 0842-110623	E-mail: molenvrienden@home.nl
PENNINGMEESTER	Frits Harteman	Bilderbeekstraat 23
	Tel. 0485-572271	5831 CW BOXMEER
BESTUURSLEDEN	Peter Pouwels	Vijverweg 6
	Tel. 024-3974266	6562 ZL GROESBEEK
	Rob Snel	Chopinstraat 33
	Tel. 024-3582526	6584 EJ MOLENHOEK

LEDENADMINISTRATIE	Tel. 0485-322460	Park 8
	Fax 0842-110623	5446 PH WANROIJ
	REKENINGNUMMER: 4008385 *onder vermelding adres penningmeester*	

MOLENARCHIEF LAND VAN CUIJK	Hans Heijs	Steenstraat 85A
	Tel. 0485-577330	5831 JC BOXMEER
	Eenieder kan na afspraak het archief raadplegen	

Colofon

Jaargang 26, nummer 3, september 2010
Lijfblad van de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk, opgericht in 1984.
De Molenvriend wordt gratis toegezonden aan de leden van de vereniging. De contributie hiervoor is € 10,--. Aanmelding kan geschieden door het bewuste bedrag te storten op de betaalrekening van de vereniging. De Molenvriend is een advertentiemedium. Prijs losse nummers € 1,50.
ISSN 1384 8526

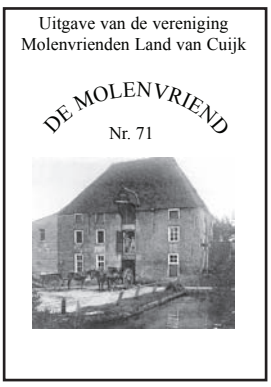

REDACTIE	*Mari Goossens*	*Frits Harteman*
	Peter Simons	*Marko Sturm*
	Paul Verheijen	
REDACTIEADRES	*D. Boutsstraat 25*	*5831 VN BOXMEER*
	e-mail: mjfagoossens01@hetnet.nl	
	De Erica 2	*5831 RX BOXMEER*
	e-mail: j.m.sturm@alumnus.utwente.nl	
VERDER WERKTE(N) MEE	*Robert Hoffman, Joris Kaanen, Peter Pouwels, Rob Snel*	
ILLUSTRATIES	*Mari Goossens, Frits Harteman, Joris Kaanen, Peter Pouwels, Rob Snel en Marko Sturm*	

VOORPAGINA *De voormalige Vierlingsbeekse watermolen omstreeks 1900, de aanbouw links bood plaats aan een motor. De molenaarsfamilie Kaanen woonde destijds op de derde verdieping.*

In dit nummer

pagina 2 **Colofon**
pagina 3 **In dit nummer**
Van de redactie
pagina 4 **Mededelingen van het bestuur**
pagina 5 **Het Vierlingsbeekse waterrad draait**
door: Joris Kaanen
pagina 7 **Van watermolen tot wereldmerk**
over de band tussen de Vierlingsbeekse watermolen en de firma Havens
door: Joris Kaanen
pagina 9 **Groene stroom**
hoe werkt de nieuwe generator bij het waterrad van Vierlingsbeek?
door: Joris Kaanen
pagina 10 **Oude Molenvrienden op molenvrienden.nl**
pagina 11 **Jubileum BBQ op de Lindense molen**
door: Rob Snel
pagina 12 **150-jarige Jan van Cuijk**
door: Mari Goossens
pagina 13 **Onderhoud Maasmolen**
door: Rob Snel
pagina 14 **Jubileum op de Maasmolen**
door: Rob Snel
pagina 15 **Molenaarsfamilie Van Riet**
door: Peter Pouwels
pagina 18 **Peelwater in de Molenbeek**
watervoorziening van de Vierlingsbeekse molen
door: Mari Goossens en Joris Kaanen
pagina 19 **Molenpoëzie**
pagina 20 **Aan de licht**
door: Robert Hoffman
pagina 21 **Excursie naar België**
door: Mari Goossens
pagina 23 **Molens in de regio**
de stand van zaken omtrent de molens in de regio
door: Mari Goossens en Marko Sturm

Van de redactie

Al snel na het verschijnen van Molenvriend 70, kunnen we nummer 71 aan u presenteren. In dit nummer komen onder andere diverse activiteiten in het kader van het jubileum van onze vereniging aan bod.

Verder besteden we uitgebreid aandacht aan de watermolen van Vierlingsbeek. Uit deze watermolen is het huidige veevoederbedrijf Havens voortgekomen. De bijzondere band tussen de watermolen en dit bedrijf wordt beschreven in een bijdrage van Joris Kaanen.

De tijden dat de Vierlingsbeekse watermolen graan maalde, liggen al ver achter ons. Toch staan het overgebleven waterrad en de ontwikkelingen daaromheen niet stil. Sinds kort draait het rad niet meer voor de prins, de waterkracht wordt nu gebruikt om groene stroom op te wekken. Meer hierover op pagina 9.

Wij wensen u veel leesplezier toe.

de redactie

Mededelingen van het bestuur

Soms gaat het heel snel met de Molenvrienden, zit je het allernieuwste exemplaar te lezen die net binnen is of de redactie stuurt alweer een bericht met de deadline voor Molenvriend no. 71.
Meestal is het voor ons rustig in de zomermaanden, maar dit jaar hadden we ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de vereniging de regionale molendag en de BBQ. De molendag is wat ik van de leden vernomen heb prima verlopen, het was ondanks de hitte en weinig wind zeer geslaagd te noemen. Een week later was de BBQ in een idyllische omgeving bij de molen in Linden/Katwijk, met salonorkest de Gries Kopkes en het goed verzorgde eten was het genieten. De aanwezigen konden nu ook de woning die leeg stond en molen eens goed bekijken. De molen van Linden/Katwijk is inmiddels verkocht aan buurman transportbedrijf Nabuurs, we wachten af wat de toekomst van deze molen zal brengen.

Bij diverse molens is de afgelopen periode een optreden geweest van toneelgroep Karrespel, een heel leuke activiteit die het toneel en natuurlijk de molens in de belangstelling brengt.
Ook dit jaar was er weer een excursie, Rob Snel had een prachtige tocht uitgezet in België. De tocht voerde ons ook naar de watermolen van Rob zijn broer Hans Snel in Meerle. Onze grote schrik was het bericht begin juli dat Rob zijn broer onverwachts was overleden. Maar met de steun en inzet van Rob en nabestaanden blijft deze molen in bedrijf. Wij wensen hun heel veel sterkte. Verderop in dit blad zal een verslag van de excursie staan.
Door Peter Pouwels is er een lezing over watermolens door Hans de Mars georganiseerd op 14 september. Alle leden hebben een uitnodiging hiervoor ontvangen.
In het weekend 28/29 augustus werd het 150-jarig bestaan van de Jan van Cuijk gevierd, proficiat.
De vereniging had voor promotie een stand op het terrein voor de molen, jammer dat het die dag slecht weer was. Ook een felicitatie voor Cor van Iersel die een koninklijke onderscheiding ontving voor onder andere zijn werk op de Jan van Cuijk.

Voor het najaar kan ik u berichten dat er op dinsdag 30 november het jaarlijkse molenaarsoverleg zal plaatsvinden. Noteer deze dag alvast in uw agenda. De uitnodiging volgt nog.

Ik wens u nog veel leesplezier,

Walter Cornelissen
secretaris

Bij overname van artikelen en/of foto's, auteur en eventuele bron(nen) vermelden. Tevens hiervan melding maken bij de uitgeefster of redactie van dit blad.

De redactie stelt zich niet aansprakelijk voor eventueel gemaakte fouten of anderszins ontstane ongemakken.

Het Vierlingsbeekse waterrad draait

Inleiding
Wie Vierlingsbeek binnenrijdt (of op http://toerisme.boxmeer.nl/ klikt), ziet meteen waarom de "Beekse Watermolen" jaarlijks zoveel toeristen trekt: het is een prachtig idyllisch plekje, waar wandelaars of fietsers graag neerstrijken. Het ruisende water en het draaiende rad; het is een plek die "iets heeft".

Door de constante aanvoer van water vanuit de Peel is het bovendien een molen die altijd kan draaien. Alleen het rad dan, want de molen zelf werd in 1944 compleet verwoest. Helaas zijn met de verwoesting van de molen en van het dorp Vierlingsbeek ook bijna alle archiefstukken verloren gegaan, zodat van de geschiedenis maar kleine fragmenten over zijn.

Geschiedenis
Al rond 1300 schijnt er op de huidige plek een molen gestaan te hebben. Veel is daarvan natuurlijk niet meer bekend, maar op de plaats van dit waterrad heeft al eeuwen een watermolen gestaan.

In 1531 is er een nieuwe molen gemaakt met een rieten dak; onbekend is en blijft hoe de voorganger aan zijn einde gekomen is; wellicht brand of verval. Opdrachtgever voor genoemde nieuwbouw was Floris van Egmond, graaf van Buren en pandheer van het Land van Cuijk. In het Rijksarchief te Brussel is het volledige bestek van toentertijd bewaard gebleven. Er werden 44 eikenbomen gebruikt voor de bouw. Rond 1539, nog geen 9 jaren later, vonden er ingrijpende wijzigingen plaats aan en rond de molensluizen omdat zeer hoge waterstanden schade hadden berokkend.

We weten verder dat in 1672 opnieuw een compleet nieuwe molen werd gebouwd op dezelfde plaats. Het was de "laatste molen" (die in 1944 werd verwoest) en tegelijk één van de grootste watermolens van Zuid-Nederland. Deze molen komt in 1724 in het "nieuws" via een bestek voor een uit te voeren restauratie. Ook is er een archiefstuk uit 1775 waarin gewag gemaakt wordt van de verdrinkingsdood van een kind.

Vanaf 1845 werd de molen geëxploiteerd door de huidige eigenaren (familie Kaanen), toen voorvader Godfried Kaanen (1822 – 1893) vanuit het Brabantse Westerhoven naar Vierlingsbeek kwam. Doordat zijn eigen zoon Herman (1860 – 1886) al erg jong stierf, bleef hij molenaar tot op hoge leeftijd.

Uit het in 1944 bijna geheel verloren gegane familiearchief blijkt dat in 1899 een nieuw koppel kunststenen werd gekocht voor fl 350,-, en dat in 1901 de firma Vonk uit Venray voor fl 60,- een nieuwe bliksemafleider plaatste. Door de hoge bomen en het vele peelwater kon het bij de molen af en toe flink bliksemen.

In 1903 werd een "nieuwe motor" geplaatst (à fl. 1.530,-), hetgeen betekent dat er dáárvoor ook al een motor geweest moet zijn. Toch weten de huidige eigenaren Kaanen zich nog goed te herinneren dat tot 1944 de molen ook nog steeds op waterkracht draaide. *"Tussen de middag werd het water opgestuwd, zodat er daarna weer gemalen kon worden. Maar natuurlijk werd ook de electromotor veel gebruikt, die stond in het aangebouwde deel aan de noordzijde van de molen. Aan de bovenzijde van de stuw was een soort waterbekken, dat doorliep tot boven de weg Vierlingsbeek-Maashees. Daardoor was er bijna altijd water, ook al omdat de Peel fungeert als een soort spons."*

Op de foto op de voorpagina is de aanbouw voor de motor (links van de molen) goed te zien. Molenaarsfamilie Kaanen bewoonde de derde verdieping van de molen. Omstreeks 1910 verhuisde familie Kaanen naar "de Klef"; vanaf toen werd de molen niet meer bewoond.

In 1911 plaatste de firma Fransen uit Vierlingsbeek (die ook veel windmolenwieken fabriceerde en tot ver in Limburg en Brabant verkocht) een nieuw waterrad voor fl 450,-. Dat was natuurlijk een goede koop, want het rad draait momenteel nog steeds. Het rad heeft een doorsnede van 5,10 m (breedte 78 cm) en 32 schoepen.

Nadat in de jaren '20 de Maas gekanaliseerd was, kocht kleinzoon Godfried Kaanen (1884 – 1958) een stuk grond aan de Maas in Maashees, en begon

er samen met zijn stiefvader Jan Peter Havens (1846 – 1932) een handel in granen en diervoeders; de voorloper van Havens Diervoeders NV (www.havens.nl). In de jaren ’30 groeide het bedrijf gestaag. Rond 1938 werd een grote graansilo gebouwd, maar ook in Maashees werd in 1944 het hele bedrijf verwoest. Na de oorlog werd besloten het bedrijf alléén in Maashees op te bouwen; het “molentijdperk” had zijn langste tijd gehad en “de watermolen” werd een ruïne.

In 1970 volgde een grote renovatie van de sluizen; gevolgd door een tweede in 1995. Het rad werd uitgebreid met een kleine geheel eikenhouten overkapping, waaronder een “kollerganger” werd geplaatst. Dit is een soort pers, die vroeger werd gebruikt bij het malen en mengen van granen en diervoeders.
De kollerganger is gemaakt van massief gietijzer, en overleefde daardoor als een van de weinige machines de verwoesting van de Havens-fabriek in Maashees in 1944. Ná de oorlog kon de kollerganger worden opgeknapt en hij heeft tot ca. 1963 dienst gedaan in de nieuwe fabriek van Havens in Maashees.

Onderslagwatermolen
Watermolens (d.w.z. door water aangedreven molens; niet te verwarren met poldermolens die in het westen van ons land ook watermolens genoemd worden) worden onderverdeeld in onderslag-, middenslag- en bovenslagmolens. Dit wordt bepaald door het aangrijpingspunt van het water op het waterrad ten opzichte van de positie van het rad.
In de bergen vinden we over het algemeen bovenslagwatermolens. Het water komt hier over een goot aanstromen en valt bovenop het rad. Het verval is hier dan ook vaak groot. Raderen van middenslagmolens krijgen het water halverwege op ashoogte tegen zich aan.
De watermolen te Vierlingsbeek was er een van het type onderslagmolen. Bij onderslagmolens hebben alleen de onderste schoepen contact met het water. Onderslag- en middenslagmolens treffen we meer aan in vlakkere gebieden, waar het verval aanzienlijk geringer is. Er bestaan trouwens ook combinaties van deze molentypen. Een goed voorbeeld hiervan is de watermolen te Plasmolen (Limburg) die eigenlijk een middenslagrad heeft maar in geval van weinig water ook kan overschakelen op een goot die het water bovenop het rad stort.

Watermolens zijn simpeler in bouw dan windmolens. Toch hebben ze een belangrijk voordeel en dat is de continue verwerkingssnelheid van het product. Bij windmolens hebben we te maken met vlagerige winden en dat betekent alsmaar instellen. Bovendien kan een windmolen alleen malen als er wind is, een watermolen kan bij een goede waterhuishouding altijd doormalen.
In Vierlingsbeek hebben we te maken met water afkomstig uit de Peel. In droge tijden betekent dat weinig tot geen water. In ieder geval moest er ruim voor het begin van het maalproces gestuwd worden.

Water-, stuw- en molenrecht
Voor het exploiteren van een watermolen waren (én zijn) twee zakelijke rechten nodig; het water- of stuwrecht en het molenrecht. Beide zijn heerlijke rechten (net zoals bijv. visrechten, veerrechten, etc.), ontstaan in de Middeleeuwen, maar ook nu nog steeds

In 2010/2011 moet het sluizencomplex dringend worden gereviseerd.

geldig.
Een goede definitie van het stuwrecht is: “het zakelijk recht om het water van een stroom op het door de rechthebbende gewenste peil te houden of te brengen, alsmede het recht om dit water te gebruiken, in het bijzonder om daarmee het rad van een watermolen in beweging te brengen”. Het molenrecht is het recht tot oprichting en instandhouding van een watermolen.
Sinds 1845 berusten het stuw- en molenrecht bij de familie Kaanen. Molenaar Harrie Kaanen onderhoudt de (handbediende) sluizen en het terrein en zorgt dagelijks voor het opstuwen van het water, zodat het rad kan draaien. *“Je bent er iedere dag mee bezig, want er spoelt van alles aan, waardoor het rooster voor het rad verstopt raakt. Maar het is een mooie hobby en het zit natuurlijk in m’n bloed.”*

HAVENS Diervoeders treedt al sinds 1970 op als sponsor van noodzakelijke onderhoudskosten. Sinds 2009 is het rad gekoppeld aan een dynamo, waardoor er elektriciteit wordt opgewekt. Groene stroom dus! In 2010/2011 zal het gehele sluizencomplex gerenoveerd worden, waarbij tevens de bediening zal worden geautomatiseerd. Bekeken zal worden of er op een of andere manier een vistrap kan worden gerealiseerd, zodat vissen ook “hogerop” kunnen.

Joris Kaanen

Bronnen:
Drs. H. Douma, De bouw van een watermolen te Vierlingsbeek in 1531, Merlet 6e jaargang 1970
Rijksarchiefbewaarplaats Brussel, Archieven Rekenkamers, nummer 26433.
F.C.J. Ketelaar, Oude zakelijke rechten vroeger, nu en in de toekomst, diss. Leiden 1978
Familiearchief familie Kaanen

Van watermolen tot wereldmerk

Al ruim 40 jaar is Havens Diervoeders “sponsor” van de Vierlingsbeekse watermolen voor allerlei kleine en grote onderhoudswerkzaamheden. De opeenvolgende directies Kaanen voelen natuurlijk een sterke band tot de molen, die immers aan het begin staat van het familiebedrijf Havens.

Oud-directeur Herman Kaanen vertelt: *“Onze voorvader Godfried Kaanen moet een vooruitziende blik hebben gehad, toen hij in 1845 naar de Vierlingsbeekse watermolen kwam. Door het Peelwater kon bijna altijd gemalen worden; graan voor boeren of bakkers. Later – na de opening van de spoorlijn*

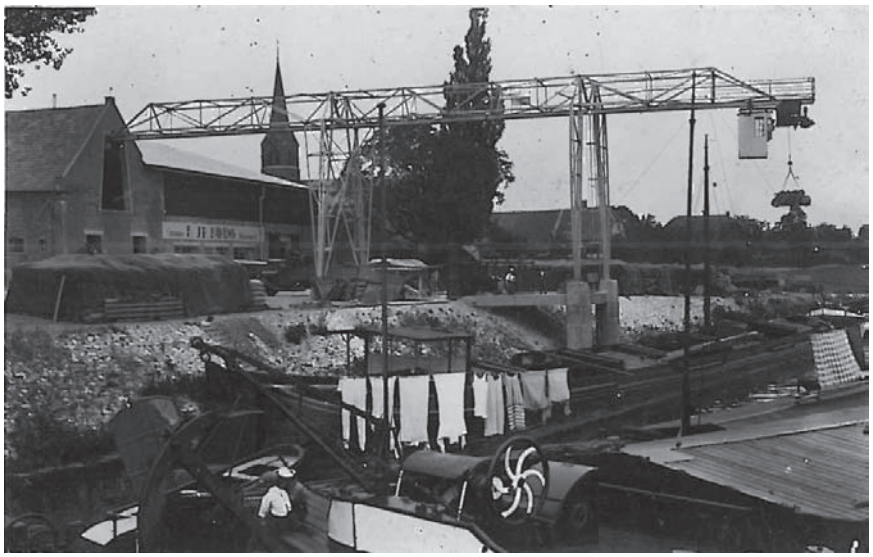

Loskade, kantoor en magazijn (1938) – Op de foto is op de achtergrond nog de oude kerktoren van Maashees te zien. Na de oorlog werd besloten de kerk te verplaatsen naar het midden van het dorp. Met de kraan konden de zakken mechanisch gelost worden.

Nijmegen-Venlo rond 1883 – konden ook diervoedergrondstoffen en kunstmest per spoor naar Vierlingsbeek komen. Rond en ná de eerste wereldoorlog groeide de veehouderij in onze regio sterk. Duitsland had honger, en overal langs de grens ontstonden varkens- en kippenslachterijen."

Toen in de jaren '20 de Maas gekanaliseerd werd, werd de kern van het bedrijf verplaatst naar Maashees. Daar was een loswal aangekocht en werd een losinstallatie met pakhuis gebouwd. Havens handelde toen al in grondstoffen afkomstig uit de hele wereld; van Europa tot Noord- en Zuid Amerika, Japan of Korea. Vanuit Rotterdam kwamen de schepen naar Maashees, meestal met "losgestort" graan. In Maashees deden de losploegen (bestaande uit 6 man) het product in jutezakken - soms wel 110 kilo per zak, die vervolgens uit het ruim moesten worden getakeld … of gedragen. In 1939 werd een nieuw grote graansilo gebouwd en konden steeds grotere schepen worden gelost.

Na de oorlog, en met name vanaf 1960 tot in de jaren '90 groeide de veehouderij enorm. "Mengvoer" kwam in de mode en bulkwagens brachten het voer voortaan nu rechtstreeks naar de steeds groter wordende boeren.
Door de jarenlange goede contacten met "molenaars" in Limburg en Brabant bleef ook de verkoop van zakgoed stijgen en ontstond een netwerk van (nu) zo'n 250 "Havens-dealers" in Nederland en méér dan 300 daarbuiten.

Qua volume is de professionele dierhouderij nog steeds de grootste tak. Varkens-, rundvee-, en pluimveebedrijven in een straal van 100 km rondom Maashees worden beleverd met complete mengvoeders, concentraten en veevoedergrondstoffen zoals tarwe, gerst, maïs of soja. Maar ook internationaal is Havens actief, met export naar meer dan 50 landen.
Huidig directeur Han Kaanen: *"We hebben het dan over onze speciale voedingssupplementen voor de champignonindustrie onder het merk MCSubstradd, over varkens- of pluimveevoeders of het bekende Havens paardenvoer. Onze voorvaderen zouden er vast trots op zijn."*

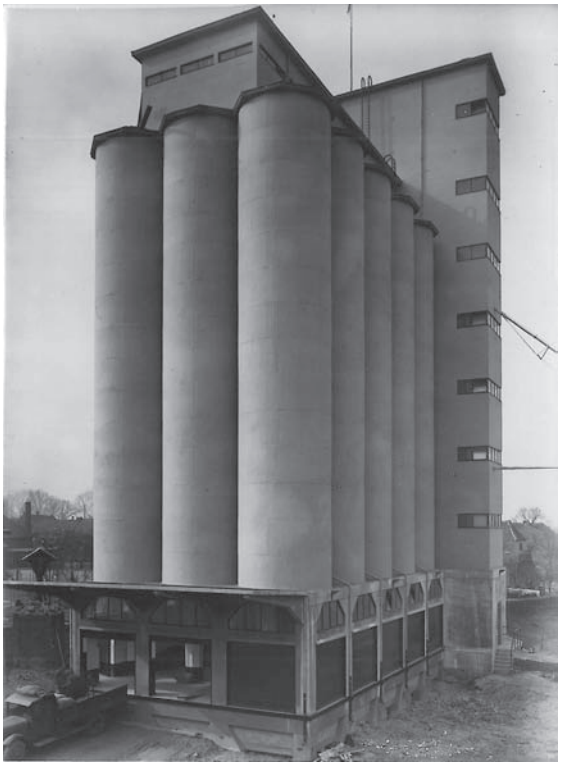

*Eerste silo in aanbouw (1939) –
Deze silo werd in 1944 – 5 jaar na de bouw – compleet verwoest. In 1947 werd de silo herbouwd, nu echter zonder de zijramen. Hij wordt nog steeds gebruikt. In 1970 werd een 2e silo gebouwd en in 1990 werd een graansilo in Venlo aangekocht.*

Joris Kaanen

Havens op internet: zie onder andere:
www.havens.nl,
www.havens.eu,
www.horsefeed.nl of
www.mushroomsupplements.nl.

Groene stroom

Generator bij het waterrad in Vierlingsbeek

Door het relatieve lage verval van de beek, is de Vierlingsbeekse molen een “onderslagmolen”.
In 2009 werd het rad gekoppeld aan een zogenaamde motorreductor (een soort versnellingsbak) met daarop een 7,5 kW generator (vergelijkbaar met de dynamo op een fiets (maar dan met meer vermogen, red.)).
De motorreductor is nodig om de snelheid van het waterrad om te zetten in het juiste toerental voor de generator. De generator is eigenlijk een elektromotor die omgekeerd werkt. De as wordt aangedreven, daardoor wordt er een magneetveld opgewekt dat in de buitenste wikkelingen van de motor stroom opwekt. Normaal wordt er in een motor stroom gestuurd door de buitenste wikkelingen. Door het opgewekt magneetveld in deze wikkelingen gaat de motor draaien.
Een motorreductor is een combinatie van een tandwielkast (of wel reductiekast of reductor) en een elektromotor. Bij gebruik in een watermolen wordt het werkingsprincipe eigenlijk omgedraaid. Normaal wordt het toerental van de uitgaande as gereduceerd door de overbrenging van de reductor.
Bij toepassing in de watermolen gebruiken we de uitgaande as als aandrijving, en zal het toerental van de motoras worden verhoogd.
Zo wordt het lage toerental van het waterrad (6,5 omw/min) omgezet in het veel hogere toerental van de elektromotor (1500 toeren/min). En dat is precies wat we willen.
Door de vastgekoppelde draaistroommotor (met rotor) wordt een magnetisch veld opgewekt, wat vervolgens wordt omgezet in elektriciteit.
De elektriciteit wordt teruggeleverd aan het net, en is (maximaal) goed voor ca. 15 huishoudens per jaar, zonder enige CO_2-uitstoot!
Uiteraard afhankelijk van … het water. De aanvoer

De reductor zet de langzame beweging van het waterrad (6,5 omw./min) om in een veel snellere draaisnelheid van de generator (1500 omw./min). Deze generator levert energie aan het elektriciteitsnet.

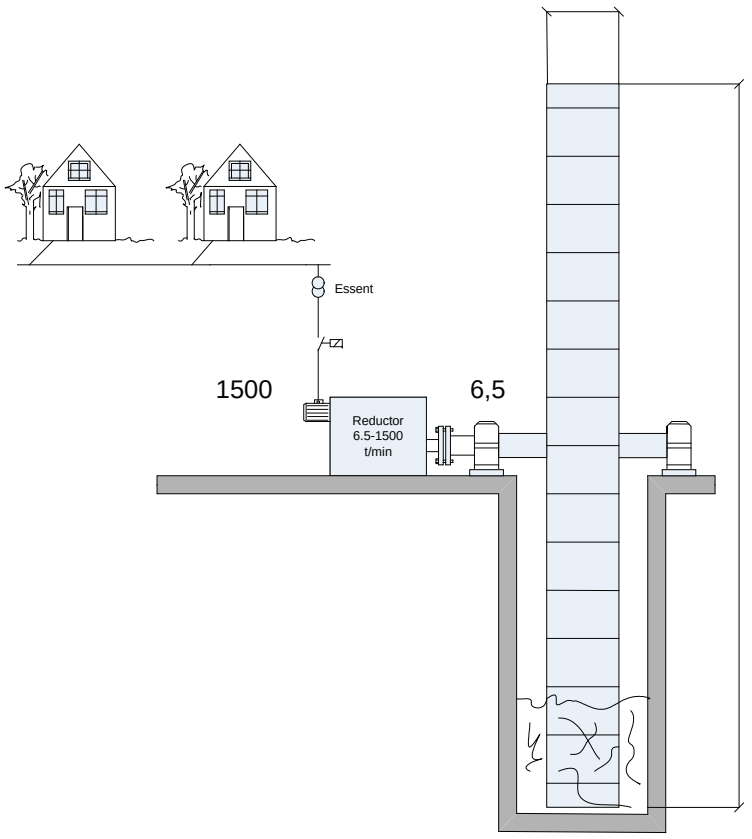

daarvan dient zo constant mogelijk te zijn.
De elektromotor is dubbel beveiligd. De stroomlevering valt stil wanneer er zich een storing voordoet op het elektriciteitsnet. Ook wordt er een alarm gegeven bij een (plotselinge) zeer grote watertoevoer. Dan moet het teveel aan water alsnog worden afgevoerd via de handbediende sluizen.
Bij de renovatie in 2010/2011 zal dit verder worden geautomatiseerd.

Tekst en foto: Joris Kaanen

De generator (midden) met op de achtergrond het waterrad.

Oude Molenvrienden op molenvrienden.nl

M.i.v. 15 september 2010 zijn alle Molenvrienden vanaf no. 1 t/m 68 te vinden op de website www.molenvrienden.nl. Dit is te vinden onder het vakje extra, ook vindt u er de inhoudsopgave van alle Molenvrienden bij elkaar.
Marko Sturm heeft er ontzettend veel werk ingestoken om alle oude nummers te digitaliseren waarvoor dank. Vooral bij de oude versies moesten de foto's er weer bijgezocht en gemonteerd worden.
Verder blijft het mogelijk om gedrukte versies van de oude Molenvrienden na te bestellen.

De nieuwste versies van de Molenvriend blijven voorbehouden aan de leden. De digitale Molenvrienden zijn door Walter Cornelissen op de website geplaatst. Voor vragen over en het plaatsen van berichten op de website kunt u mailen naar molenvrienden@home.nl.

Wij kunnen als vereniging trots zijn dat wij dit stukje geschiedenis digitaal hebben en voor iedereen toegankelijk op de website hebben. Daar kunnen veel verenigingen een voorbeeld aan nemen. Het bestuur bedankt dan ook iedereen die dit mogelijk heeft gemaakt.

Walter Cornelissen

Jubileum BBQ op de Lindense molen

Voor de jubileum BBQ mochten we gebruik maken van de tuin van de Lindense molen in Katwijk a.d. Maas. De weersverwachtingen voor deze zaterdag waren hooggespannen, 34 graden zou het worden. Het perfecte plaatsje om dan een BBQ te houden is dan natuurlijk in de schaduw van de grote beukenboom die voor de molen staat. Daarvoor was het noodzakelijk eerst alle takken en andere rommel te verwijderen en het gras en de vele brandnetels te maaien. Zo kon er, voor 41 mensen, inclusief tafels en stoelen, voldoende plaats in de schaduw worden gecreëerd. Een zwaar en warm karwei, wat Sonja en ik heel wat zweetdruppels opleverde. De terrassen werden na jaren achterstallig onderhoud ook nog onkruidvrij gemaakt, nu kon het feest beginnen. De vrijdag ervoor had de keurslager alle non-food spulletjes al gebracht, zodat we zaterdag op tijd alles op de plek neer konden zetten en de omgeving wat opvrolijken met vlaggetjes. Om drie uur arriveerde de muziek, ze waren nog sneller ter plekke dan het BBQ vlees en binnen een half uurtje klonken de eerste noten al. Rond vier uur waren de meeste BBQ gangers wel aanwezig. Na een kopje koffie en onder een gezellig muziekje kon de brand in de BBQ's en was er rond de molen al snel de heerlijke lucht van geroosterd vlees te ruiken. Het weer betrok wel een ietsje, maar de bewolking waaide gelukkig ten noorden van de molen langs en we hielden het voorlopig droog. Onder het genot van een wijntje of ander verkoelend drankje, werd er volop genoten van het heerlijke vlees en de salades. Al gauw stonden alle tafeltjes bij elkaar op een kluitje en zat de gehele familie gezellig bij elkaar. Het werd een weerzien van vrienden, er werd over van alles en nog wat gesproken, natuurlijk ook over molens en alles wat daar bij hoort. Ook de te koop staande Lindense molen werd met aandacht van binnen en buiten bekeken, maar dit leverde helaas nog geen potentiële kopers op. Als verrassing was er nog een heerlijk dessert met bavaroise, chocolade mousse en verschillende soorten vers fruit. Direct stond iedereen weer in de rij om van deze lekkernijen te kunnen smullen. Het was een gezellige en geslaagde middag, met dank aan de familie Van Kempen. Een mooiere locatie konden we ons niet wensen natuurlijk. Ook dank aan Harry Daverveld en zijn muzikale familie, voor de gezellige muziek en verder Peter Simons, Peter Pouwels, Sidney mijn schoonzoon en Sonja die het terras, grasmat en al het meubilair heeft schoongemaakt.

Tekst en foto's: Rob Snel

150-jarige Jan van Cuijk

Op 28 augustus was het dan zover. Na jaren voorbereiding en rond de festiviteiten tot in de laatste uren, werd iets na 19.00 uur de heropening begonnen met een welkom door Stefan.
In zijn toespraak memoreerde hij zijn schrijven, uit 2000, waarin hij stelde dat als er niet snel iets gebeurde aan de onderhoudstoestand van de molen, het jubileumjaar niet gehaald zou worden. In 2004 werd er begonnen met restauratie van het gaande werk. Dit jaar met het bouwkundige. De invaart met het oude pakhuis is voorzien van nieuwe deuren en luiken. Alles is pico bello geschilderd in de oude kleurstelling uit 1942, toen de molen voorzien werd van Van Bussel-wieken. Alles is opnieuw gestukadoord en er is een prachtig toilet met bergkast gerealiseerd.

De officiële opening werd verricht door de wethouder van monumentenzaken c.q. de loco-burgemeester, die in zijn toespraak de diverse vrijwilligers voor hun inzet prees en Stefan en Cuijk feliciteerde met deze prachtige molen. Het toegestroomde publiek werd met een knal bedolven onder de serpentines toen de wethouder de openingshandeling verrichtte.
Nadien werd de schoonvader van Stefan, Cor van Iersel, door de loco-burgemeester geridderd in de Orde van Oranje–Nassau vanwege zijn jarenlange inzet als vrijwilliger, o.a. bij de zwemclub, als voorzitter van de wijkraad en als penningmeester van de Molenstichting Jan van Cuijk. Via deze stichting is hij ook een lid van onze vereniging. Na de felicitaties, o.a. van een delegatie van ons bestuur en wat loslopende mulders, werd het feest geopend met een gratis kopje koffie met koek en kwam de muziek in actie; een accordeonist en een paar blaaskapellen. De weergoden waren ons tot zover goed gezind.
Dat was zondag 29 augustus echter anders. Tijdens het opzetten van de kramen stortte het regenwater overvloedig naar beneden. Jammer voor de standhouders. Er vielen er een paar uit tengevolge van het slechte weer. Zo bleef het springkussen weg omdat het te gevaarlijk was in de nattigheid voor springende kinderen en de trekker voor de schaapskudde bleek vast te zitten in de modder. Maar er was nog een heleboel te zien. Oude ambachten zoals mandenvlechten, verwerking van schapenkaas, oude gereedschappen, de tractorenclub uit Wanroij met Jan Selten, een stand van onze vereniging etc. en uiteraard drank, ijs en andere versnaperingen.
Ook in de molen was het winkeltje met molenproducten open, dat bemand werd door Bianca en zoonlief, de volgende uit de generatie mulders.

Ondanks de donkere luchten bleef het overwegend droog en werd het toch een gezellige middag met voldoende aanloop (ca. 1000 bezoekers) en was Stefan dik tevreden. Zeker omdat dit op deze schaal voor het eerst georganiseerd werd in samenwerking met een streekmarkt. Vanaf de Maasboulevard voer er een sleepbootje naar de molen, vanwaar men weer via een huifkar met tractor terug kon keren naar het centrum. Ook daar waren verspreid diverse kramen opgezet.

Mari Goossens

Onderhoud Maasmolen

In week 24 is de firma Coppes gestart met de opdracht, beschreven in het PIP-rapport, voor het jaar 2009. Deze opdracht bestond uit: het vervangen van de spruitbalk en liggers van de galerij. Vervanging van de slof met treeplanken en reparatie van de schoren. Verder krijgen de keuvelens en stormbint en de staart en trap een schilderbeurt. De roeden worden doorgehaald, ontroest en geschilderd. Tegelijkertijd moet bij deze klus de wanwichtigheid van de roeden opgeheven worden. Al met al een beste klus waar hoogwerker en kraan goede diensten bewezen. Met een onderbreking van een aantal dagen in week 26

Doorhalen van de roeden

Werkzaamheden aan de galerij

gaat het werk weer verder en is de klus geklaard aan het eind van deze week. De molenmakers hebben het geluk er perfect weer bij te hebben: een beetje warm, maar droog. Peter Coppes en zijn personeel leveren een mooi stukje werk af en hij is niet te beroerd extra werk aan te pakken. Zo ging het kruien steeds zwaarder en bleek, tijdens de werkzaamheden, dat de slekken over de koppen van de zetel heen waren gaan schuren. De koppen zijn afgeschaafd en er zijn inloopkanten gemaakt, waardoor het vet zich beter laat verdelen. Natuurlijk houden we de ontwikkelingen goed in de gaten en als het nodig blijkt te zijn zullen er dikkere slekken onder de korte burriebalken worden geplaatst. De molen ziet er weer als een plaatje uit en met de net gebilde stenen zijn we weer helemaal up to date.

Rob Snel

Jubileum op de Maasmolen

Zaterdag 26 juni begaf ik me vol goede moed richting Maasmolen. Het was een prachtige zonnige dag en ik was van plan de molen er pico bello uit te laten zien voor de jubileumdag en natuurlijk weer wat omwentelingen op de teller te krijgen. Van een afstand zag ik tot mijn schrik dat de firma Coppes nog met de molen bezig was en daar had ik helemaal niet op gerekend. Door allerlei vervelende strubbelingen, gingen al mijn voorbereidingen voor een mooi jubileumfeest in rook op. Nu zal het toch niet zo zijn, dat ik ook nog niet kan draaien op deze bijzondere dag. Een Poolse schilder was druk bezig op een hoogwerker en zijn werk zag er prima uit, moet ik zeggen. Helaas was communiceren met hem niet mogelijk en was ik daarom genoodzaakt Peter Coppes te bellen om te weten te komen hoe de vlag ervoor stond. De wind was gelukkig snel uit de zeilen, de schilder ging diezelfde avond nog naar huis en maakte zijn werk vandaag keurig af zodat we ons, op de jubileumdag, geschilderd en al konden presenteren, stelde Peter mij gerust. Ook de natuurstichting Kadans was op deze dag druk in de weer met het hooien op het grasland rond de molen. De leider der werkzaamheden had natuurlijk ook de hoogwerker gezien. Beste Rob, zou het mogelijk zijn dat we na afloop van het hooien de hoogwerker even kunnen lenen, om zo in het ooievaarsnest te kunnen kijken. De ooievaars zijn namelijk, na het omzagen van de nestpaal door vandalen, wel teruggekeerd, maar waren er ook eieren gelegd en waarom zijn ze er nu niet meer? Ik bel Wim Coppes wel even op en vraag of hij hiertoe bereid is. Om 17.00 uur kom ik de hoogwerker zelf ophalen en als jullie hem met de trekker bij het ooievaarsnest plaatsen kunnen ze even kijken. Hij vond het zelfs leuk om te doen. Zo zie je maar, Coppes is niet alleen een goed molenmaker, maar ook een goed mens, we zijn hem dankbaar voor zijn daden. Helaas dus niet gedraaid, maar de molen geveegd en schoongemaakt. Zondag was het nog warmer met een matige noordoostenwind. Voordat we konden draaien moesten we eerst de windborden nog plaatsen, die waren i.v.m. het schilderwerk verwijderd. Een warm karweitje, samen met Frans zaten ze er toch zo in en konden we de molen pavoiseren en hij wilde 's morgens nog goed lopen ook.'s Middags werd het al rap minder met de wind en stond hij de meeste tijd stil en hingen de vlaggen slap en doelloos in het gevlucht. We hebben in totaal 14 gasten op de molen gehad, waarvan enkele molenaar waren en al meerdere van onze molens hadden bezocht. Ook een zeer enthousiaste molenaar uit België bleef lang bij ons hangen, we hebben veel kunnen praten over de standerdmolens. Een molenenthousiast kocht zelfs een pakketje molenkaarten. Een mooie dag met gezellige gasten, een zeer goede catering van Ria, Frans zijn vrouw, bedankt Ria. Ondanks alle tegenslagen tijdens de organisatie, hebben we toch nog een heerlijke en stralende dag gehad.

Rob Snel

Molenaarsfamilie Van Riet

De Beerse molen
Met bijdrage van Mariëtte van Riet

In 1838 trouwde Gerard Cornelissen met Anna Maria van Riet (*1806). Op een stuk grond van Cornelissen werd tien jaar later molen De Hoop gebouwd. In 1848 namelijk vroeg een zekere A.M. Veldhuizen uit Grave vergunning om in Beers een molen te bouwen. In 1850 is de nieuwe molen eigendom van Henricus Cuppens uit Helmond. Cuppens heeft in Helmond Willem van Riet uit Volkel als leerling-molenaar. Willem wil voor zichzelf beginnen en dat lukt ook. In 1850 schrijft hij in het 'molenboek' van de familie: "De Nieuwe Molen aangemalen in 1850, den 22 Julij, en door mij gekogt den 11 December 1852 en heeft mij gekost zegge achtduizend en dertig gulden."

Willem van Riet was in 1816 te Uden geboren als zoon van Arnoldus van Riet en Frederica Rooijackers. Nog voor de nieuwe molen in Beers werd "aangemalen", trouwde hij in Helmond met molenaarsdochter Cornelia Kemps uit Oirschot. Dat was op 6 mei 1850. Vier jaar later laat hij in Beers een nieuw molenhuis bouwen. Hij schrijft daarover: "In 1854 heb ik dit nieuw huis laten bouwen en betrokken in November deszelfs jaar en het heeft gekost duizend vijfhonderd guldens; en nog een achterhuis er aan gebouwd, kost nog Fl 500,-."

In de molen wordt naast graan, hoofdzakelijk run (eikenschors) gemalen voor de leerlooierijen in Cuijk. Er zijn twee koppels maalstenen, die boven kunnen worden losgekoppeld van de drijfstang door het uitnemen van een aansluitend kamwiel. Daarmee is de molen zowel geschikt voor het malen van meel als het malen van eikenschors tot run. Verder is er een bakkerij en een kruidenierswinkeltje in het molenhuis.

In 1888 overlijdt Willem en neemt zijn zoon Antoon (* 1853 te Cuijk) de molen over. Antoon was op 27 april 1885 getrouwd met Maria Linders. Na de dood van Antoon in 1936 nemen zijn zoons Paul (1894-1979) en Jo en dochter Cato het bedrijf over. De zoons beheren de molen en Cato runt het kruidenierswinkeltje. De bakkerij is later opgeheven.

De molen wordt in 1956 verkocht aan L. Thiels uit Beers. Twee jaar later verkoopt die de molen op zijn beurt weer door aan Herman van den Besselaar uit Haps. Van den Besselaar zal de allerlaatste molenaar van molen De Hoop zijn. Omdat de molen dan al in slechte staat verkeert, worden de wieken er af gehaald (1960). In 1970 is er nog een binnenbrand in de molenromp en uiteindelijk koopt de gemeente Beers de molen op 29 april 1980 aan.

Wilhelmus Arnoldsz. van Riet. Zoon van Arnoldus van Riet, geboren te Son 8 maart 1778, beroep Meester schoenmaker, getrouwd met Frederica Rooyakkers, geboren te Uden 30 juli 1790. Wilhelmus werd geboren te Volkel op 20 maart 1816. Hij was van beroep molenaar te Beers. Willem kocht op 22 juli 1852 de Beerse Molen, voor een bedrag van Fl 8030,-. Hij moet een vermogend man zijn geweest, daar hij elk van zijn 3 zonen een molen schonk. Hij trouwde te Helmond op 6 mei 1850 met **Cornelia Kemps,** die geboren was te Oirschot op 24 december 1819, als dochter van Theodorus Kemps en Johanna van de Ven. Cornelia overleed te Beers op 12 januari 1858,

Molen de Hoop in vol bedrijf en na het verwijderen van gevlucht en stelling

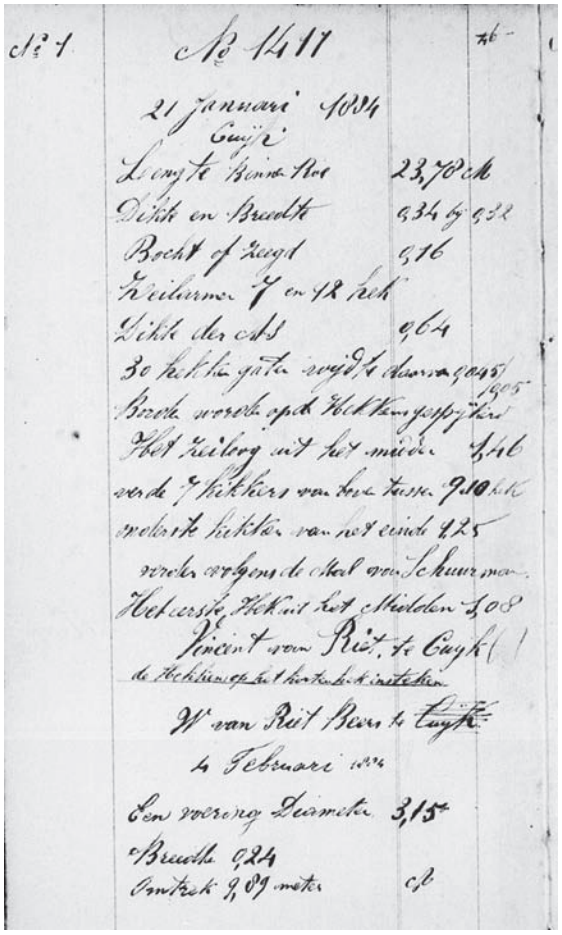

Werkplaatsboekje van Pot-roede 1411 uit 1884, bestemd voor Vincent van Riet (Jan van Cuijk). Hierop staat tevens de opdracht voor het maken van een nieuwe voering voor de standaardmolen van Willem van Riet, bekend als de molen van Poos.

kort na de geboorte van hun jongste kind. Wilhelmus overleed eveneens te Beers op 29 juli 1888.

Uit hun huwelijk werden geboren:

Arnoldus Theodorus van Riet, geboren te Cuijk op 28 mei 1851. Molenaar op de standaardmolen te Cuijk. Deze molen koopt men in 1883 van de familie Manders. Later neemt zijn zuster Theodora die getrouwd is met molenaar Poos deze molen over. Deze molen, bekend als de molen van Poos, brandt op 15-6-1888 geheel af. Er wordt dan een nieuwe beltmolen gebouwd, welke later bekend wordt als de molen van 'Van der Eijken'. Deze molen wordt tussen 1914 en 1918 afgebroken.

Johanna Frederika van Riet, geboren te Beers op 8 mei 1852. Zij overleed aldaar op 1 januari 1858.

Antonius Johannes van Riet, geboren te Beers op 29 juni 1853. Molenaar op de molen De Hoop in Beers. (1888-1936)

Vincentius Lambertus van Riet, geboren te Cuijk op 24 september 1854. Molenaar op de Jan van Cuijk in Sint-Agatha toen nog Hagelkruische molen genoemd.

Theodora Maria Elisabeth van Riet, geboren te Beers op 12 februari 1856. Zij trouwde te Beers met **Gerardus Poos**, molenaar van beroep. (Hij was een broer van de vrouw van Vincentius Lambertus). Zij overleed te Tilburg op 27 augustus 1915.

Johanna Frederika van Riet, geboren te Beers op 3 januari 1858 en aldaar overleden op 6 april 1858.

Familie van Riet en de standerdmolen van Cuijk
Bron: website Jo van Riet uit Beers (met dank aan Stefan Willems!)

Volgens de kadasterkaart van Cuijk en Sint Agatha, Noord-Brabant sectie A blad 2 uit 1811–1832 is Lambertus Manders de eigenaar en molenaar van de standerdmolen, gelegen op perceel 369 te Cuijk. Johannes Lambertus Manders is op 18-12-1775 geboren te Erp en overlijdt in Cuijk op 13-8-1862. Waarschijnlijk is deze molen kort na de Franse overheersing in handen van de familie Manders gekomen. De schepenbank van Erp vermeldt op 10-11-1804 diefstal bij molenaar Lambertus Manders aan de Rijbeemd te Erp.
In de Gelderlander van 4 en 11 februari 1883 staat onderstaande advertentie waarin deze molen te koop aangeboden;

Publiek te koop aanbieden:
Onder Cuijk

Namens de familie Manders met regterlijke magtiging.
Een wind- graan- schorsmolen, zeer gunstig gelegen aan den Provincialen grindweg van Cuijk naar Grave en zeer nabij het station der spoorweglijn Nijmegen-Venlo, van ouds tot heden zeer goed beklant, bestaand uit: den molen met berg, huis schuur, erf en bouwland, te zamen groot 75 A 3C.
In 3 perceelen, onder massa en generale massa.
De goederen zijn te aanvaarden: de molen en het huis 1 november, bouwland stoppelbloot, alles in 1883: betaaltijd 1 november 1883. Inlichtingen geven Heeren Manders molenaars te Cuijk, de Heer F.Manders te Schijndel en Notaris Snoeck.

Op 18 en 25 februari staat bij deze advertentie;

ingezet in perceelen met 280 hoogen Fl 10800,-
ingezet in massa met 99 hoogen op Fl 10495,-

De Cuijkse standerdmolen werd in 1883 van de familie Manders gekocht door Arnoldus van Riet, zoon van de Beerse molenaar Wilhelmus van Riet. Vanwege Arnoldus drinkgewoonten ging de molen over naar zijn zuster Theodora, die trouwde met Gerardus Poos. Poos werd vervolgens de molenaar.

Een van de anekdotes over Arnoldus
Eén daarvan is, dat ome Nol, toen hij al een oude man was, vaak even door Cuijk wandelde en graag hier en daar een buurpraatje maakte met de mensen op straat. Tijdens zo'n gesprekje begon hij soms opeens wat te kuchen en zijn keel te schrapen en dan zei hij:
"Hè, ik heb 'n bitje lààst van miene kèèl...
wilde d'r es nie in kièke… of er iets te zièn is ?"
Hij deed z'n mond ver open...
"Nee, niks te zien"
"Goh, dès gek" zei Nol dan..
"dôr is toch unnen hele meule dûr gegaon !!

Op 4 februari 1884 bestelt Willem van Riet bij de firma Pot een voering met een diameter van 3,15 m en breedte van 0,24 m, omtrek 9,89 m. Gezien de afmetingen moet deze voering, die onderdeel is van de vangconstructie op het grote wiel, bestemd zijn voor de standaardmolen in Cuijk. Mogelijk dat de vader van Arnoldus hier tijdelijk de zaken waarnam.

Op 15 juni 1888 sloeg de bliksem in en werd deze molen zwaar beschadigd. In de Gelderlander van 19-6-1888 staat onderstaand artikel.

Vrijdagvoormiddag even na half twaalf ontlastte zich boven de naburige gemeente Cuyk een vreeselijk onweer. De eerste bliksemschicht, gevolgd door een ratelende slag, zooals zelden gehoord werd, trof ongelukkig doel. Het hemelvuur sloeg in den houten molen van den heer Poos, aan den spoorweg, en hield daar geducht huis. Op twintig en meer plaatsen werd al het houtwerk alsook een der wieken totaal versplinterd. De kap en de zijwanden werden bij gedeelten weggeslagen; de bliksemstraal sprong van den molen over op de omgeving. Op de werf werden drie groote klooven in den grond geboord; daarna drong de straal door de dakpannen in de woning van den molenaar. Hier bleef geen vertrek onbezocht, zelfs niet in de kelder. Alles werd van de plaats geslingerd en vele ruiten verbrijzeld. De dienstmeid werd getroffen en viel bewusteloos ter aarde, een gedeelte van hoofd en hals had een geel roode kleur gekregen, daarbij had zij een lichte verwonding. Toen de ingeroepen geestelijke hulp ter plaatse was, kwam de getroffene echter gelukkig weer bij, zoodat bij 't ongeluk en de schrik geen menschenlevens te betreuren zijn. De molen, die geheel onbruikbaar is, was, naar men zegt, voor Fl. 5000,- geassureerd. Over de hevigheid van den slag kan men zich eenig denkbeeld maken bij het feit dat van de drie of vier woningen in de nabijheid van den molen door de trillingen der lucht het glas in de ramen verbrijzeld is. (E. v. C.)

Op dezelfde plek verrees een bergmolen, maar de laatste eigenaar, Gérard van der Eijken, begon er een exportslagerij. Uiteindelijk liet hij in de jaren van de Eerste Wereldoorlog de molen helemaal slopen om plaats te maken voor wat later in Cuijk bekend stond als het "rattenhuis". Eerst is er nog enige tijd huisvesting geweest voor de vliegtuigfabriek NAVO (Nederlandse Automobiel en Vliegtuig Onderneming) van zijn broer Jan, later werd het gebouw eigendom van de Coöperatieve Handelsvereniging van de N.C.B.

Zo bleef het kerkdorp Sint-Agatha nog de enige plek met een molen, de Jan van Cuijk. De Beerse molenaar Wilhelmus van Riet liet deze molen in 1860 bouwen aan 't Hagelkruis. De molen die de naam 't Hagelkruis kreeg, ging later over naar zijn tweede zoon Vincent. De benaming Jan van Cuijk stamt waarschijnlijk uit 1942. De zonen van Vincent van Riet hadden geen belangstelling voor het molenaarsvak, zodat Vincents oudste knecht, Pieter Isaak Groen, de Jan van Cuijk overnam. Via Groen belandde de molen opnieuw in de handen van de molenaarsknecht, Willem van der Stappen, die hem aan de Mookse herbergier Gerard Willems verkocht. In 1918 erfde Petrus Willems de molen, die hij samen met zijn broer Antoon exploiteerde.

Peter Pouwels

Bronnen:
Website Genlias
Archief de Gelderlander
Archief van De Hollandsche Molen
Website Wat Was Waar
Database Beerse molen
Brabant Historisch Informatie Centrum
Website Jan van Cuijk
Website over molen De Hoop van Jo van Riet.

Noot redactie: Zie ook de nummers 30 t/m 32

Peelwater in de Molenbeek

Watervoorziening Vierlingsbeekse watermolen

De Peel is oorspronkelijk een hoogveenmoeras ontstaan op het Peelblok. Dit is een geologische horst, een hoger gelegen gebied, tussen de Peelrandbreuk, ten westen, en de Venloslenk, ten oosten, waar de Maas door stroomt. Deze horst was bedekt met een oppervlakkige klei-leemlaag waardoor het hoogveen kon ontstaan, omdat het water niet door die laag heen kon dringen. Aan de zuidkant ligt het hoger (36mtr boven de zeespiegel) dan in het noorden (17mtr). De horst ligt maar enkele meters boven de naastgelegen slenken en van reliëf is nauwelijks sprake.
De beken aan de westkant van de horst voeren af op de Aa, die aan de oostkant voeren af op de Maas. Typerend is de afvoerrichting van de beken, van zuid-west naar noord-oost. Het zure water was niet geschikt voor akkerbouw en hooilanden. Vóór de ontginning van de Peel werkte die als een spons. De waterafvoer liep gedoseerder.
Nadien werd midden door het gebied, van Weert naar Grave, het Defensiekanaal gegraven en de Middenpeelweg aangelegd.
De "Vierlingsbeekse" Molenbeek begint bij Ysselsteyn (Noord-Limburg) als "Loobeek", en stroomt langs Merselo en ten noordoosten van Venray. Tussen Venray en Overloon verenigt de "Loobeek" zich met het Afleidingskanaal (de "overloop" van het Defensiekanaal) en loopt van daaruit door naar de Maas.
Vanaf het plaatsje Smakt - Holthees heet de beek "Molenbeek" en loopt via de ruïnes van Kasteel Makken en door het "Roekenbos" naar Vierlingsbeek waar de beek ter hoogte van "De Staai" en de (vage) restanten van Kasteel "Het Oortje" in de Maas uitmondt.
De totale lengte bedraagt ca. 16 kilometer.
De molen was ten tijde van Napoleon een Rijksmolen, voordat de familie Kaanen hem kocht. Hij had geen pegel maar een overloop, buiten de molen en stuw om.

De beek wordt in het late voorjaar en in het begin van de winter door het waterschap "geveegd". Op de molenbeek doet men dat met een speciale boot. Dan moet Harrie de stuw lichten om de plantenresten snel af te voeren want anders raakt het krooshek geheel verstopt. Er kan dan niet gedraaid worden.
Vervelend is het dat bij heel harde regenval de waterzuivering van Venray het niet aankan en de overstort op de Loobeek in werking treedt, met massale visterfte tot gevolg. Men wil dit probleem aanpakken en ook vistrappen bij de watermolen bouwen zodat de vissen in de beek wellicht weer kunnen paaien. Tevens worden er plannen ontwikkeld om de molenbeek van Smakt tot aan de molen weer een meanderend karakter te geven.

In 1944 was men begonnen met het kanaliseren van de beek. Een leuke anekdote hierover is dat de familie Kaanen bij de evacuatie in 1944, zie vorige nummer, over heel veel kruiwagens beschikte en dat het hele dorp zich afvroeg hoe ze daar aan kwamen. De arbeiders, DUW, lieten na werktijd hun kruiwagens langs de beek staan. De ondeugende jeugd reden die in de beek, met het gevolg dat die houten kruiwagens voor het krooshek kwamen te zitten en ze er door de molenaar uitgevist moesten worden. In 1946 werd dit karwei afgemaakt. Ook hier geldt "werk hebben is geen kunst, maar werk houden"!

Joris Kaanen en Mari Goossens

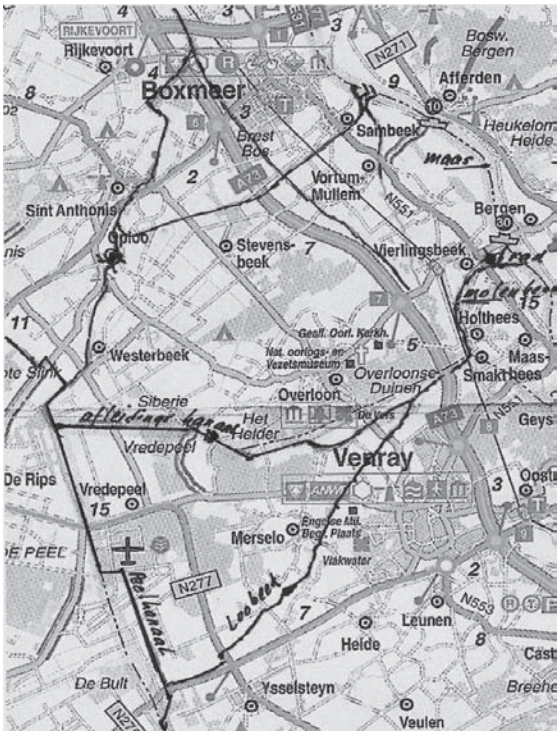

Molenpoëzie

Tijdens de Duitse molendag dit jaar bezochten we o.a. de twee molens in Walbeck. Na eerst de Kokermolen bezocht te hebben, begaven we ons naar de Steprather molen. Daar zagen we dat op de muur van de onderbouw twee gedichten waren aangebracht. Het ene gedicht was van Wilhelm Busch, van het tweede gedicht werd de naam van de schrijver niet genoemd.

Achteraf kwamen we er achter dat dit geschreven was door Franz-Ludwig van der Grinten uit Kranenburg.
Voor hen die de “Martinus” geregeld bezoeken is Ludwig geen onbekende. Beide gedichten laten we onderstaand volgen waarbij we willen opmerken dat de tekst van het gedicht van Ludwig de originele is. De tekst op de molen wijkt hier iets van af.

An der Mühle sitzt der Müller,
Der so gerne mahlen will.
Stiller wird der Wind und stiller
Und die Mühle stehet still
“So geht’s immer, wie ich finde”
rief der Müller voller zorn.
“Hat man Korn, so fehlt’s am Winde,
hat man Wind, so fehlt das Korn”

Wilhelm Busch

Ene Mölder

Ek heb ene Mölder ens gekennt,
Hej was ene heele guje Fänt.
Hätt van se Läwe niet gelooge
en ok niet enen Bauer bedrooge.
Ging ens in ’t Jahr vör Posse bichten,
Dej op den Tid sijn Eheplechten.
Hej spölde Skat met Köster en Pastor
Song Sonndags in ’t Kerkechor

Der Leser hier merkt auf und spricht:
Einen solchen Mann, den gibt es nicht!

En toch, now moj es efkes lüstere,
Hej kneep de Kätjes en den Düstere!

Franz-Ludwig van der Grinten

Aan de licht

Robert Hoffman

Mijn leeftijd is 42 jaar en ik ben woonachtig in Wamel. Ik ben werkzaam als lasser in een metaalfabriek te Dreumel waar stalen designmeubels worden gemaakt.

Mijn opleiding als molenaar is in 1984 begonnen bij de heer Veenstra op de korenmolen “De Korenbloem” in Zoelen. Na mijn examen in 1990 ben ik aangesteld als molenaar op de standerdmolen “Tot voordeel en genoegen” in Alphen aan de Maas. In de loop van de negentiger jaren ben ik daar vertrokken en vervolgens werkzaam geweest op diverse molens o.a. “De Zwaan” in Lienden en “De Hoop” in Rijswijk (Gld).

Door mijn bezoeken aan de molens in het Land van Cuijk ben ik in contact gekomen met de molenaars van de “Martinus” in Beugen en heb daar mijn draai gevonden. Enige jaren geleden ben ik voor deze molen aangesteld als 2e molenaar. Hoewel ik hier wekelijks te vinden ben, ben ik tegenwoordig ook werkzaam op de Kilsdonkse molen in Beugt bij Heeswijk-Dinther. Zo u wellicht weet is dit een wind- en watermolen. Op deze molen houd ik mij het liefst bezig met het slaan van olie op de watermolen. Verder verricht ik zo nu en dan wat hand- en spandiensten op de molen in Dreumel en vind ik het erg prettig als ik op ’n molen gelegenheid heb om te klussen.

Eind dit jaar krijg ik een aanstelling als molenaar op de “Maasbommelsche Molen” te Maasbommel welke tegen die tijd dan hopelijk gereed is, wat overigens inhoudt dat ik dan de “Martinus” ga verlaten, wat weer niet wil zeggen dat ik het Land van Cuijk de rug toekeer.

Afgezien van het molengebeuren heb ik nog als hobby

het restaureren van en rijden op antieke motorfietsen van Poolse- en Russische makelij. Ik bezoek graag motorbeurzen in Nederland en andere landen, waar ik vriendschappelijke contacten aan overhoud.
Ik mag ook graag rommelmarkten bezoeken waarbij altijd wel iets van mijn gading aanwezig is.

Verder ga ik graag naar de bioscoop en uiteraard bezoek ik ook de nodige molens zowel in Nederland als het buitenland. Aangezien ik ook molenboeken en molenansichtkaarten verzamel, zult u begrijpen dat vrije tijd geen probleem voor mij is.

Excursie naar België

Verslag van de molentocht op 4 september

De Korenbloem te Ulvenhout: een bergmolen met een berg van wel 6 meter en 70 centimeter!

Een schitterende mooie nazomerdag met zoals gewoonlijk, op uitstapjes van molenaars, geen wind. Ontvangst door Eric v.d. Westerlaken op de Korenbloem te Ulvenhout met een kop koffie met worstenbrood of krentenbol. Na een welkoms- en inleidend woordje werden we in de molen rondgeleid. In de invaart was een ruim gesorteerde winkel opgezet met diverse producten zoals broden, grote eierkoeken en info over de molen.
Hier stond ook een elektrisch aangedreven maalstoel, die volgens zijn zeggen teveel toeren en met name herrie maakte. De elevator was te veel verroest, die werkte niet meer. Op de graanzolder stond een buil opgesteld die van enkele onder ons speciale belangstelling kreeg. Ze vonden dat die verkeerd stond, hij moest in Beugen staan.
De maalzolder ligt op 8 meter hoogte, de belt op 6,70, de hoogste in Nederland. Ter vergelijking: de stelling van de Luctor et Emergo ligt op 6,30 m. Het verbusselde gevlucht van 27,60 meter draait bijna 1 m onder de maalzolder door.
Hij mag daarom niet te snel draaien en is voorzien van goed werkende remkleppen.

Hierna ging het richting België naar de Heimeulen in Meerle. We werden opgewacht door de eigenaar Johan Pals die vier jaar geleden de molen nog bewoonde. Het is daarom een van de weinige molens met CV. In 2006 werd begonnen met de restauratie van de molen. Hij werd onttakeld en van een nieuwe kap met leisteentjes en goot voorzien. Maar het is nog lang niet klaar, de zeilen ontbreken en de kopeinden van diverse balken moeten aangegoten of vervangen worden. In de oude keuken onder het wakend oog van de patroonheilige van de molenaars St.-Victor werd e.e.a. uitgelegd. Ook het subsidiesysteem in België. Daar krijg je op monumenten 80% subsidie en als je een molen hebt ben je ongeveer automatisch molenaar.

Op schema vertrokken we naar de Meersel molen in Meersel-Dreef, schitterend gelegen aan het meanderende riviertje de Mark. Deze watermolen met een

De Heimeulen te Meerle

De Meerselmolen aan het riviertje de Mark

zeer oude historie (1382) werd in 1998 door Hans, de broer van Rob Snel, in totaal verwaarloosde staat gekocht. De zolder lag centimeters vol duivenstront en op het perceel stond het onkruid manshoog, het leek een vuilstort. Nu is de molen voor de helft tot woning verbouwd en draait de watermolen op een van de twee turbines. De turbines zijn horizontaal draaiende metalen schoepenraderen geplaatst in een kelder. In de kelder laat men het water uit de Mark stromen tot aan de bovenzijde van de schoepen. Achter de schoepen stroomt het water in een put weg en drijft op deze wijze de turbines aan. Uiteraard is dit via handwielen te regelen. Het verval bij de molen is ca 1,70 m en hij kan 40 Pk aan vermogen leveren. Op een van de drie koppels kan graan gemalen worden. Op de zolder heeft Ans, de vrouw van Hans, tussen de overbrengingen en rondsels voor het luiwerk een schildersatelier ingericht. Het geheel is nu een idyllisch plaatje.

Het is zeer jammer dat in de voorbereiding van deze excursie Hans plotseling is overleden. Bij aankomst werden zijn vrouw Ans en ook Rob door de voorzitter gecondoleerd met dit smartelijke verlies.
Ans krijgt veel steun uit de buurt. Zo was onze gids bij de rondleiding de buurman. De lunch in de serre in tuin was uitstekend verzorgd door Ans. De ambiance was geweldig.

Om drie uur reden we richting onze laatste bestemming, de oliemolen de “Laermolen”in Hoogstraten, ook op de Mark gelegen. Ook een rustiek plekje.
De vrijwilligers konden bijzonder leuk vertellen met diverse anekdotes over de laatste restauratie en financiering van dit project. Zo moest de kollergang, die ze voor een prikje op de kop konden tikken maar die te groot was, 4 tot 5 keer door België heen en weer van Challeroy naar Gent, naar Luik en weer terug en zo nog een paar keer omdat ze het niet konden bewerken of er verkeerde afgeschuinde loopvlakken waren aangebracht. Toen de restauratie klaar was, bleek, volgens berekeningen van de gemeente, het bestaande bruggetje niet geschikt te zijn voor zwaar transport. 8 ton/as. Dat gaf de nodige consternatie. Na een patstelling werd uiteindelijk de molen met bruggetje en de resterende schuld aan de gemeente Hoogstraten verkocht.
De vzw De Laermolen mocht het gebruiken onder 99-jarige erfpacht. Een van de vrijwilligers wil straks het nieuwe contract nog wel tekenen.

Op de molen wordt alleen olie van biologisch geteelde koolzaad geslagen, de smout. Er ontstond een geanimeerde discussie met de oliemolenaar onder ons, Robert, zie ook “Aan de licht”. Hier wordt in twee persingen tot 36% uit het zaad geslagen terwijl op de Kilsdonkse molen slechts 33% uit drie persingen kan worden gewonnen. Een en ander heeft te maken met de til- en valhoogte van de slagboom. Zie de foto van Robert Hoffman bij het slagblok.
Hierna sloten we de gezellige en leerzame middag af en ging ieder zijns weegs.
Vanaf deze plaats spreken wij namens de ca. 25 deelnemers onze dank uit voor de uitstekende organisatie van deze dag door Rob Snel. Zeker gelet op de omstandigheden binnen zijn familie.

Tekst en foto’s: Mari Goossens

Bij het olieslagwerk van de Laermolen in Hoogstraaten

Molens in de regio

Vanwege de relatief korte tijd tussen Molenvriend 70 en 71 valt er niet over alle molens nieuws te melden.

De Nooitgedacht te Afferden

Het schilderwerk aan de buitenzijde van de romp is gereed. De vrijwillige molenaars hebben een traphek gemaakt rondom het trapgat op de luizolder.

De Bergzicht te Gassel

Door het warme weer in het voorjaar is de binnenroe los gaan zitten. Wij hebben de wiggen aangeslagen en de spitijzers aangedraaid. Nu zit de roe weer vast.

De kammen van het bovenwiel raakten de velg van de bonkelaar. Het bleek dat de bonkelaar uit balans was doordat de velg los zat op de kruisarmen. We hebben de spijlbout met scheer aangeslagen en het probleem hiermee opgelost.

Ook hebben we de remkleppen van de buitenroe schoongemaakt en voorzien van trekveren. Nu werken ze weer.

Jos van der Heyden

De Reus te Gennep

Bij het malen is er een neut van de bolspil losgeraakt, waarop deze uit de steenbus viel. Hierop is de loper gelicht en zijn alle drie de neuten opnieuw afgesteld en vastgeschroefd, zowel aan de boven- als aan de onderzijde.

De Lindense molen te Katwijk

Er is een koper voor de Lindense molen. Het naastgelegen transportbedrijf Nabuurs heeft het grondstuk met molen gekocht. Molenaar Peter Simons moest uit de krant vernemen dat Nabuurs de molen wil verplaatsen. Het is nog onduidelijk wat de toekomst van de molen op een eventuele nieuwe locatie zal zijn.

De Maasmolen te Nederasselt

Over de achter ons liggende periode is er weinig te vermelden over de Maasmolen zelf. Na de restauratiewerkzaamheden is de rust weergekeerd, nou ja rust. Waarschijnlijk heeft de schilder tijdens zijn werkzaamheden de molen gekruid en is het vangtouw vast komen te zitten achter de deur. Van het vangtouw was een tier geheel gebroken en de andere twee tieren ernstig uitgerafeld. Ik had alles een beetje bij elkaar

geknoopt zodat we konden blijven draaien en een nieuw touw bij Coppes aangevraagd. Toen Frans de zaterdag erop alleen aan de bak moest, overkwam hem de eer het vangtouw geheel te laten bezwijken. De molen kwam net op gang en de vang viel met het volle gewicht in keer naar beneden. Dat was schrikken vertelde Frans. Het nieuwe vangtouw hebben we zelf gehaald bij Coppes en geplaatst. We hebben in de vakantie aardig wat bezoekers gehad, waarbij een groep van 25 oudere vrouwen.

Na het maalvaardig maken van de stenen hebben we drie zakken maïs gemalen en het eindproduct aan diverse particuliere kippenhouders gratis meegegeven, het leverde Frans en mij in ieder geval lekkere scharreleitjes op. Er komen nu al mensen vragen of er nog kippenvoer is. Op de Maasmolen heeft de groep Karrespel zijn stuk opgevoerd, het trok 25 mensen publiek aan, een aardig aantal als je bedenkt dat verschillende kranten ons persberichtje uiteindelijk niet hebben geplaatst. Tot op heden hebben we niets meer vernomen van de gemeente wat betreft de overname van de Zeldenrust te Overasselt. Na eerst bekend te hebben gemaakt dat Frans en ik aangesteld zouden worden als de molenaars is het stil geworden, ondanks e-mailberichtjes en telefoontjes onzerzijds. Binnenkort zullen we de wethouder raadplegen hoe nu verder. Wat de Joannesmolen betreft, heeft Wim Thönissen een halfjaar de tijd gekregen om zich te beteren.

Robert Snel

De Vooruitgang te Oeffelt

Op 30 september 2010 gaan Frans Rademakers uit Boxmeer en Bea Tilanus uit Maastricht op examen voor vrijwillig molenaar. Dit gaat gebeuren op de Holtens Molen in Deurne. Wij wensen beiden veel succes.

Verder hebben de molenaars in Oeffelt een boerengemaal kunnen kopen in Goes, met toestemming van de Stichting Molens Gemeente Boxmeer. Van Robert Hoffman kwam de gouden tip en een elektromotor van 6 PK. Van het koppel stenen is de loper rond 80 cm Ø en 60 cm hoog (kleine wolfjes). Het geheel zal grondig nagekeken worden en zonodig gerepareerd. Verder moet de molen hoognodig worden geschilderd om extra onkosten te voorkomen.

Theo van Bergen

De Korenbloem te Oploo

Op een zaterdag hoorden we ineens en onregelmatig een doffe bons. Natuurlijk meteen op onderzoek uitgegaan en het bleek dat de roedwiggen van de

Het DDD maalkoppel in actie tijdens de Tôntjesdag in Oploo

binnenroe een beetje los zaten. Deze aangeslagen en de spitijzers weer aangedraaid en het zaakje liep weer als vanouds. Zo kun je zien dat wiggen die al lang zitten, door het erg warme en droge voorjaar toch gaan werken.
Al met al was het een rustige zomer met weinig wind.

Leerlinge Coby Weerts uit Venray/Melderslo komt om de veertien dagen praktijkervaring opdoen. Ze vindt het fijn dat ze dan de hele molen kan doen, want op de instructiemolen in Horst staan ze in de rij.

Een schilderbeurt is aanstaande. Over de nieuwe roeden is nog niets te melden. Van een biologische boer uit de Achterhoek hebben we een oude Röber graanreiniger overgenomen die wordt opgeknapt. Deze boer had er veel gepelde spelt mee geschoond. Voor de bijbehorende trieur is in de molen geen plaats, dus die is er af gehaald.
Verder staat er nog een kleine DDD maalsteen die zoon Ties regelmatig meeneemt voor oogstfeesten met zijn Deutz stationaire motor.
Op 1 augustus was onder grote belangstelling de opvoering van de molenklucht “Niet alle molenaars zijn Dieven”.

Jan van Riet

De watermolen te Oploo

Ook het warme en droge voorjaar was bij de watermolen te merken. Daar zijn de spieën uit de lagerbalk van de koningsas (of heet die in de watermolen anders?) gevallen.
Tôntjesdag 2010 is voor een groot deel verregend. Het slechte weer heeft ervoor gezorgd dat er beduidend minder bezoekers waren. Maar volgend jaar gaan we weer gewoon door. Dan zal het thema "hout" zijn. We hebben die dag ook kunnen zien hoe sterk een windvlaag is. Ineens trok een windvlaag het dak van een tent. De bevestigingsogen scheurden gewoon af.

De Heemschuur bij de watermolen is grotendeels klaar. Op 21 november zal deze feestelijk geopend worden.

Jan van Riet

De Luctor et Emergo te Rijkevoort

Rond de molen is niet veel nieuws te melden. We hebben extra gedraaid voor de lentekermis en de rommelmarkt. Voor de trouwerij van het overbuurmeisje hebben we de molen in de vreugd gezet. Voor de schoolvakanties twee klassen met bijzonder onderwijs op de molen ontvangen. Een klasje uit Oss en een uit Boxmeer.
Op onze regionale molendag wilden wij (Paul) 24 uur gaan draaien, maar Paul moest op het laatste moment voor zaterdag afzeggen i.v.m. met overwerk in zijn ziekenhuis. Daarom werd er alleen op zondag gedraaid.
We hadden een prijsvraagje georganiseerd voor de bezoekers, die de omwentelingen van die dag moesten raden. Het was een redelijke dag met een vijftigtal bezoekers, o.a. molenaars en wat fietsers. Het was een warme dag met nauwelijks wind. Een bezoeker uit Oss won de prijsvraag (2000 omwentelingen) en kreeg een meelpakket via Jan van Riet.

Een kleinzoon van Willem Verbruggen, Martin, heeft een fotoreportage met een artikel over de molen gemaakt. Het resultaat ziet er prachtig uit. Het is voor hem een stukje nostalgie. Hij wil het ergens laten drukken maar het past niet in ons blad omdat het geheel in kleur is en voor ons molenaars niet veel nieuws bevat.
Over belangstelling hebben we niet te klagen, Russen, Canadezen en diverse groepjes op afspraak.

Op 5 september wordt door de motorclub Corridor uit Veghel de bevrijding van Veghel in 1944 herdacht. Toen werd ter ondersteuning van de slag bij Arnhem door de geallieerden een corridor door het bezet gebied geforceerd die liep ongeveer over de lijn Eindhoven-Veghel onder Oss door richting Grave. Deze motorclub wilde monumenten bezoeken die iets met het einde van de WO-II te maken hebben. In dit kader wilden ze de molen Luctor et Emergo bezoeken om de beschilderde koningsspil te bekijken en het verhaal erom heen te horen.
Zodoende kwamen er zo'n 30 motormuizen op de zonnige zondagmiddag op bezoek op de molen.

Mari Goossens

De Heimolen te Sint-Hubert

De regionale molendag werd goed bezocht bij de Heimolen, dit jaar hadden we het gekoppeld aan het jaarlijkse Muziek bij de Molen. Vanaf 11 tot 4 uur 's middags hebben de Gries Kopkes o.l.v. Harry Daverveld, Joekskapellen Engsele en de Heigalmers en koor Vals Plat voor het toegestroomde publiek opgetreden. Voor de kinderen was er een springkussen aanwezig. Het was een gezellige en warme dag geworden. De molen zelf kon niet draaien omdat die nog in de steigers stond, maar er zijn toch velen binnen een kijkje komen nemen.

Inmiddels zijn de steigers verwijderd en is het voegwerk gereed. De molen ziet er weer prachtig uit, tevens is het dak opnieuw voorzien van dakleer en is alles opnieuw geschilderd. De schilders hebben ook meteen alle kapotte en kunststof ruiten vervangen. Op de nominatie stond ook het vervangen van de Potroede die in een slechte staat is, wij hadden verwacht dat deze door een gelast exemplaar vervangen zou worden. Maar voor de molen lag al jaren een oude Potroede die een jaar of twintig geleden vervangen is en de Monumentenzorg vond dat deze gerestaureerd moest worden en teruggeplaatst. Een geluk is dat er toentertijd met twee buitenroedes is gedraaid en deze er voor in de plaats kan komen. De Potroede wordt door de Firma Koppens in Bergen weer opnieuw geklonken met nieuw plaatwerk. Hopelijk zal deze roede weer jaren kunnen draaien. Als dit gereed is wordt het groot onderhoud van de laatste drie jaren afgesloten en zal er jaarlijks weer normaal onderhoud gepleegd worden.

De Hamse Molen te Wanroij

De molen is weer bijna helemaal geverfd. Bij één end was een schilderbeurt niet voldoende, hier moeten de borden vervangen worden omdat ze te rot zijn.
Verder gaat alles zijn gangetje.

Mari Goossens en Marko Sturm

Molenbezoek in de regio

Ronde stenen bergmolen "Nooitgedacht" te Afferden
Openingstijden: vrijdagmiddag 13:00 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Harrie Beijk; Harry Kaak en Frank Heeren
Telefoonnummer(s): resp. 0485-531910 en 0485-516619

Ronde stenen bergmolen "Martinus" te Beugen
Openingstijden: zaterdagmiddag van 14:00 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Frits Harteman; Hans Heijs; Robert Hoffman en Marko Sturm
Telefoonnummer(s): resp. 0485-572271; 0485-577330 en 0485-573616

Ronde stenen bergmolen "Jan van Cuijk" te Cuijk
Openingstijden: zaterdag 9:30 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Stefan Willems
Telefoonnummer(s): 0485-318028

Achtkante bergmolen "Bergzicht" te Gassel
Openingstijden: 1e en 3e donderdag van de maand van 10:00 tot 15:00 uur
Molenaar(s): Jan van Haren en Jos van der Heyden
Telefoonnummer(s): 0486-472419 en 06-19499455

Ronde stenen bergmolen "De Reus" te Gennep
Openingstijden: woensdagmiddag van 13:00 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Harry Kaak en Jan Coopmans
Telefoonnummer(s): resp. 0485-516619 en 0485-511760

Zeskante bergmolen "Mariamolen" te Haps
Openingstijden: zaterdag- of zondagmiddag van 15:00 tot 18:00 uur
Molenaar(s): Don Werts; Robbert en Sytske Verkerk
Telefoonnummer(s): resp. 0485-322460 en 0485-313647

Achtkante bergmolen "Gerarda" te Heijen
Openingstijden: zaterdagmiddag van 13:00 tot 16:00 uur
Molenaar(s): Harry Kaak
Telefoonnummer(s): 0485-516619

Achtkante stellingmolen te Linden / Katwijk
Openingstijden: zaterdagmiddag van 13:30 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Peter Simons en Rob Snel
Telefoonnummer(s): resp. 0485-313673 en 024-3582526

Ronde stenen bergmolen "De Korenbloem" te Mill
Openingstijden: niet geopend voor bezoek (in restauratie)
Molenaar(s): geen

Standerdmolen "Maasmolen" te Nederasselt
Openingstijden: zaterdagmiddag van 12:00 tot 17:00 uur
dinsdagmorgen van 9:00 tot 12:00 uur
Molenaar(s): Frans Heessen en Rob Snel
Telefoonnummer(s): resp. 024-6961217 en 024-3582526

Ronde stenen bergmolen "De Vooruitgang" te Oeffelt
Openingstijden: zaterdagmorgen van 10:00 tot 13:00 uur (winter) of 9:00 tot 12:00 uur (zomer)
Molenaar(s): Theo van Bergen en John Houben
Telefoonnummer(s): resp. 0485-361718 en 0485-320994

Standerdmolen "De Korenbloem" te Oploo
Watermolen te Oploo
Openingstijden: zaterdagmorgen van 09:00 tot 12:00 uur
Molenaar(s): Jan van Riet
Telefoonnummer(s): 0485-383551

"De Bovenste Plasmolen" te Plasmolen
Openingstijden: iedere tweede zaterdag van de maand van 11:00 tot 16:00 uur (van mei tot en met oktober)
Molenaar(s): Karel Siebers en Peter Pouwels
Telefoonnummer(s): resp. 024-6963357 en 024-3974266

Ronde stenen stellingmolen "Luctor et Emergo" te Rijkevoort
Openingstijden: dinsdagmiddag van 13:00 tot 17:00 uur zondag van 10:00 tot 13:00 uur
Molenaar(s): Mari Goossens en Paul Verheijen
Telefoonnummer(s): 0485-573815

Ronde stenen bergmolen "De Heimolen" te Sint-Hubert
Openingstijden: zaterdagmiddag van 14:00 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Harry Daverveld en Walter Cornelissen
Telefoonnummer(s): 0485-453353 en 0485-478818

Ronde stenen bergmolen "Rust na Arbeid" te Ven-Zelderheide
Openingstijden: zaterdagmiddag van 13:00 tot 17:00 uur
Molenaar(s): Ludger Pauls
Telefoonnummer(s): 0485-515789

Standerdmolen "De Hamse Molen" te Wanroij
Openingstijden: zaterdag van 10:00 tot 14:00 uur
Molenaar(s): Jan Selten en Jos Verberk
Telefoonnummer(s): resp. 0485-452587 en 0485-578243

N.B. De openingstijden zijn slechts een indicatie. In sommige gevallen is/zijn de molenaar(s) niet of op een ander tijdstip aanwezig. Wilt u zeker zijn van een bezoek aan de molen, dan adviseren wij u telefonisch contact op te nemen met de desbetreffende molenaar(s).

(advertentie)

(advertentie)

BEIJK

molenmakers

boutrestaurateurs

Beijk Molenbouw BV
Rimpelt 15a
5851 EK AFFERDEN
tel. 0485-531910
fax 0485-532305

(advertentie)